

Primer reorganizacije otroškega varstva

TRŽIČ — V poročilu s seje tržičke občinske skupščine smo omenili, da so tu uklinili vzgojno-varstveni zavod in da bodo odslej njegovo delo opravljale tri stanovanjske skupnosti na območju mesta — Ravne, Pristava in center. Da bi zvedeli kaj več o tem zanimivem primeru reorganizacije otroškega varstva, smo za nekaj podatkov v zvezi s tem vprašali MARIJO FAGANEL, predsednico sveta za šolstvo, ki je pripravila predlog za to spremembo.

Tržički vzgojno-varstveni zavod je doslej v glavnem skrbel za dnevno varstvo predšolskih in šolskih otrok, medtem ko je bilo v internatni oskrbi v njem le kakih šest ali osem otrok. Cena za dnevno oskrbo je bila prav simbolična, saj je znašala le 700 dinarjev na mesec za enega otroka, zato je velik del sredstev za vzdrževanje te ustanove moral prispevati sklad za šolstvo. Ker pa je v zadnjem času v proračunskih sredstvih stanovanjskih skupnosti nekaj denarja namenjenega otroškemu varstvu, so v Tržiču sklenili, naj kar vso organizacijo oskrbe in vzgoje prevzamejo te skupnosti.

Tudi strokovni kader iz doskrajnosti Ravne, center in Pristava, izmed katerih sta prvi dve že naši primeren prostor za to koristno dejavnost. Stanovanjska skupnost na Ravnah ima v enem izmed stanovanjskih blokov na razp. dva prostora in mlečno kuhinjo, medtem ko bodo imeli v centru vzgojno-varstvene prostore na treh krajih (na Gradu, na Cankarjevi cesti in v Bistrici pri železniški postaji).

Pri stanovanjskih skupnostih skupnostih bo za to dejavnost skrbel upravni odbor, pedagoško delo pa bo usmerjal svet za šolstvo. Ker verjetno vseh stroškov ne bodo mogle kriti skupnosti same, jim bo za zdaj s finanšnjem strokovnega kadra prišlo na pomoč sklad za šolstvo, kasneje pa se varstvo in vzgoja otrok utegne toliko razviti, da bo morala vsaka krajevna skupnost imeti svoj tovrstni zavod oziroma ustanovo. — Z.

Mladinski turizem na mrtvi točki

Pred petimi leti smo v Jugoslovanskem merilu menda prvič slišali o akciji, ki naj bi v aktivno rekreacijo in turizem vključila čimveč mladine. Nit s to temo se je potem vlekla prek republiških na okrajne in s teh na občinske mladinske organe, ki naj bi glede mladinskega turizma napravili najodločnejši korak — skušali naj bi prepričati vse tako imenovane »specializirane organizacije« v komuni, da bi del svojih sredstev dali na kup, s katerega bi plačevali mladinsko turistično in rekreativno dejavnost.

Letos spomlad je do zblizanja teh organizacij prišlo tudi na Gorenjskem. Za isto mizo so sedli predstavniki mladine, počitniške zveze, planincev, tabornikov, društva prijateljev mladine, zdravstva in drugih organizacij, ki naj bi jim bil mladinski turizem blizu, in nakazali obilo poti, ki bi zadevo privedle do zaželenega cilja. Res je, da se je razgovor največkrat ustavil, ko so prišli do

POPEVKA LETA

S podelitvijo nagrad se je končal na Bledu drugi festival slovenskih popevk. — Dvoboj Stiasny - Sepe se je končal z lovorjevim vencem za avtorja popevke »Malokdaj se srečava«. — V korist slovenske popevke bi bilo, če bi Beti Jurkovič posvojili. Prišla je in zmagala. — V narodnih nošah so gorenjska dekleta in fantje razdelili pevcem, ki jih ni malo, rdeče nageljne.

Bled, sobota, 6. julija — V popolnoma razprodani dvorani se je nocoj končal v festivalni dvorani na Bledu drugi festival slovenske popevke. Po treh večerih je končno padla odločitev za najboljšo slovensko popevko. — To je popevka Mojmira Sepeta: »Malokdaj se srečava«. Poslušavci so za drugo najboljšo popevko izbrali Stiasnyjevo: »Še enkrat«, strokovna žirija pa je prvo mesto dodelila Rubežnikovemu »Orionu«. Vsega skupaj je bilo podeljenih pet nagrad za glasbo, Gregor Strniša je dobil nagrado za najboljše besedilo in Beti Jurkovič za najboljšo pevsko interpretacijo.

Že po prvih dveh večerih je bilo jasno, da bodo poslušavci izbrali najboljšo popevko med Sepetovo: »Malokdaj se srečava« in Stiasnyjevo: »Še enkrat«, ki sta dobili v četrtek in petek zvečer največje število glasov. Stiasnyjeva popevka se je vključila v borbo za prvo mesto tako nepričakovano, da je vse kazalo, da bo razkrila zakulisne spletko, ki spremljajo tudi ta festival. Popevka »Še enkrat« namreč prvotno sploh ni bila prišteta med popevke, ki bi jih izvajali na festivalu in so jo šele pozneje vključili v spored kot enainvajseto popevko. Zmaga Mojmira Sepeta je lep uspeh.

O dopustih, regresih in še kaj

Kdo pije in kdo plača?

Zakaj so v Železarni ukinili regrese za dopuste po želji — Kakšna naj bodo merila med možnostmi in željami

Kljub dobremu namenu je težko razporediti dopuste tako, da bi ljudje šli na oddih samo v poletnih mesecih in da bi ob tem ne zanihal kazavec proizvodnje v splošno škodo. To je bilo vsa leta in prav isto bodo verjetno pokazali podatki iz letošnjega poletja, čeprav je celo izvršni svet SRS posebej opozoril na ta pojav.

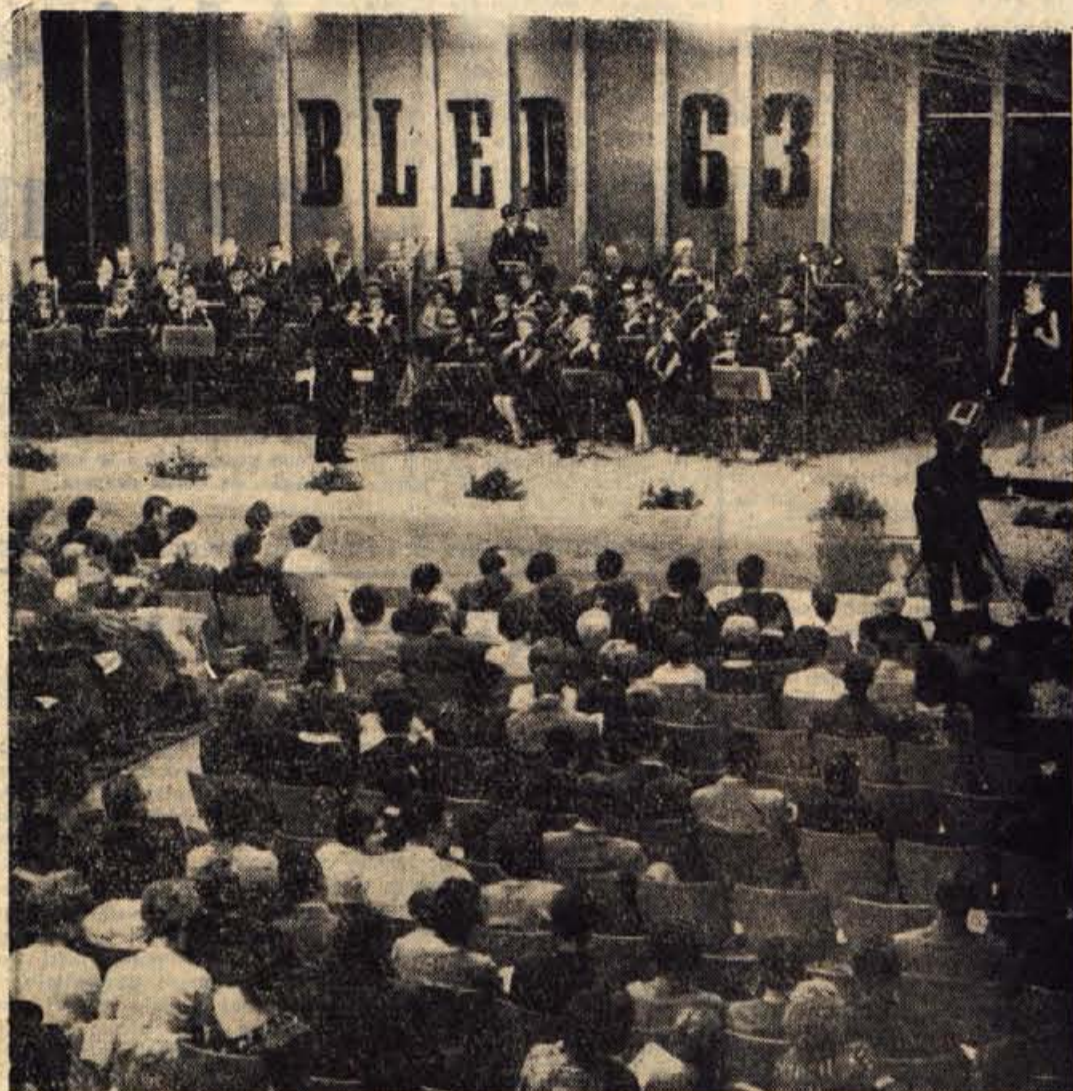
Danes še vsi živimo v enostranskem prepričanju, da samo poletje, »sonce in morje« nudi dopustniško razpoloženje. Precej je staršev s šoloobveznimi otroki, ki seveda izrabijo poletni dopust. Zato so v nekaterih jeseniških, kranjskih in radovljiških kolektivih že pred leti skušali razširiti dopuste tako, da bi vsi, ki nimajo šoloobveznih otrok, izrabili svoje dopuste v času izven šolskih počitnic. Vendar se to ni obneslo. Posamezne izjeme so zrušile principe in v glavnem gre po starem naprej.

Jeseniški primer

Ce smo o prvem, že navedenem in neresenem primeru doslej navadno govorili le na raznih konferencah v obliki smernic, pa o drugem — o denarju za dopuste — že vsa leta mnogo govorijo delavci. Res je, da kolektivi dajejo v te namene veliko denarja. Tovarna Sava v Kranju je lani že več kot 15 milijonov, jeseniška Železarna 16 milijonov in podobno. Toda važno je, od kod sredstva, cigava so in kdo jih uporablja. Kolektivi marsikje nimajo jasne slike kdo plje in kdo plača.

V odgovor samo nekaj podatkov iz zanimive ankete jeseniške Železarne o dopustih v zadnjih 4 letih. Železarna ima lastne domove, zato gredo regresji v te domove. Se pravi, tistim ki gredo tja. Lastni prispevek dopustnikov je v večini 300 dinarjev na dan, čeprav znaša skupna cena približno 1.000 dinarjev.

In rezultat? Več kot polovica članov kolektiva (52 odst.) sploh

Priprave za XIII. gorenjski sejem

Turistično-urbanistična razstava

● Poletni GORENJSKI SEJEM vsakokrat spremljajo razstave z različnimi zanimivi programi. Letos bo v okviru sejma urbanistično-turistična razstava šestih gorenjskih občin; k razstavi ● so namreč povabili tudi občino Kamnik.

Pobudo za to razstavo je dal GORENJSKI SEJEM, ki je prevzel tudi izvedbo. Program razstave so pripravili: Projektivno podjetje Kranj, Gorenjski sejem, več turističnih društev in Gorenjska turistična zveza ob podpori občinskih skupščin Kranj, Tržič, Škofja Loka, Jesenice, Radovljica in Kamnik. Program razstave je zamišljen tako, da bo prikazovala Gorenjsko kot celoto in posamezna področja občin. Z načrti, fotografijami in maketami bodo prikazane najvažnejše točke področja skozi prizmo urbanizma in turizma, in to od cest, žičnic do gostinskih objektov. Razstava bo prikazovala tako tiste objekte, ki so že zgrajeni kot tudi tiste, ki so šele v načrtu.

Urbanistično-turistična razstava (načrt zanjo je pripravilo Projektivno podjetje) bo v telovadnici tekstilnega šolskega centra na približno 350 kvadratnih metrih razstavnega prostora. Priprave na razstavo spremlja posebna komisija, ki jo sestavljajo urbanistični in turistični delavci.

Na nekoliko manjšo razstavo ob tej priložnosti se pripravila tudi Zavarovalnica Kranj, ki želi prikazati pomen in gospodarsko vlogo zavarovalstva na področju, na katerem deluje. — S.

Nadaljevanje na 2. strani 1

Pogodbe med komunalnim zavodom za socialno zavarovanje in podjetji

Vsakomur po njegovih izdatkih

Bolnica Golnik bo dobila več denarja, kot je bilo predvideno

V začetku letošnjega leta, ko so morale gospodarske organizacije in večji zavodi prevzeti obveznost, da izplačujejo svojim delavcem nadomestila za čas boleznih do 30 dni, je bilo precej negotovanja. Največ je bilo pritožb, da je odstotek sredstev, ki jih delovnim organizacijam v ta namen vrača sklad za zdravstveno varstvo, občutno premajhen in da bodo te stroške morali kriti iz drugih virov.

Skoraj polletne izkušnje odkrivajo drugačno sliko. Na komunalnem zavodu za socialno zavarovanje Kranj sicer šele zbirajo obračune omenjenih stroškov iz posameznih podjetij in zavodov, vendar je že po prvih poizvedovanjih jasno, da denarja ni bilo premalo. Povsod tam, kjer so z njimi dobro gospodarili ali bolje

rečeno, kjer so poskrbeli za preventivno zdravstveno varstvo in dobro organizacijo zdravstvenih služb v podjetju ali izven podjetja za člane svojega kolektiva, sredstev ne primanjkuje ampak ostajajo. Za primer lahko navedemo nekaj podjetij, kot na primer Peko Tržič, Tekstilindus, MLIP Češnjica in druge. Se poseben uspeh pri zniževanju stroškov

Nadaljevanje na 2. strani 3

Obrazi in pojavi ● Obrazi in pojavi ● Obrazi in pojavi ● Obrazi in pojavi ● Obrazi in pojavi

NA MORJE — PO MLEKO!

Z Andrejem pri Rešetarjevih (imena so izmišljena) se je zgodilo tako kot z marsikom. Nekega večera mu je ONA povedala, da ni drugega izhoda in — poročila sta se. Andrej je še naprej hodil v tovarno vsako jutro, ona pa je začela urejevati »gnezdo« na njegovem domu. Druge rešitve nista našla.

In tako je že polna štiri leta. V Andrejevo podstrešno sobo se je naselil že drugi kričar. Andrejev starejši brat, ki je prevzel domačijo in tam tudi dela, je bil v začetku kar prijazen z Andrejem,

žena pa mu je zmeraj očitala bratovo lenobo. Vsako popoldne, ko je bil Andrej doma, je Rešetarica imela vedno polne roke dela zanj. Včasih mu je pošljala vabila na delo po otrocih, včasih pa mu je kar pred vrata postavila motiko, vile ali koso in — Andrej se ni nikoli branil. »Kar godi mi,« je dejal včasih, ko mu je žena očitala, da vsako popoldne hodi na grunt in da zanjo in za otroke nima časa. Tudi letne dopuste je porabil navadno za košnjo in tako pomagal bratu. »Saj je to končno tudi moj dom,« je zmeraj pravil.

Letos pa je Andrej ukrenil drugače. Pravzaprav mu je svetoval zdravnik. Bil je skrajno izčrpan. Da bi izpolnil določene roke v izvozu, so morali delati po 10 ali tudi 12 ur na dan, in to skoraj mesec dni. Zato so mu kar v podjetju uredili oddih v njihovem

počitniškem domu in seveda tudi za njegovo družino.

Stirinašt dni so bili tam. Ko se je Andrej vrnil, se je zadovoljen in čil hvallil, kako je bilo lepo in kako se je spočil. Toda slabše se te dni hvallil njegova žena. Gospodinja Rešetarica jo je takoj prvi dan po vrnitvi z morja ozmerjala.

»Lepo delate in pomagajte pri hiši! Pasete lenobo po morju kot gospoda prav takrat, ko je tu največ dela. Kar na morje pojdite sedaj po mleko, po solato in kar potrebujete!«
Andrejeva žena — podnajemnica — se je zaman opravičevala, da so pač zmeraj vsako stvar plačali, da so tudi pomagali, kadar so le mogli, in da je bil Andrej letos res potreben oddiha. Rešetarica je ostala pri svojem, za Andreja in družino pa je postalo življenje tamkaj nevzdržno. K. M.

Ob zalivu Blejskega jezera v Zaki je vedno več kopavcev. Ta zaliv je kopavcem všeč, ker je ob lezeru veliko zelenega

Mladinska politična šola

Jesenice — Pred kratkim se je na Jesenicah končala mladinska politična šola, ki je trajala mesec in pol in je obsegala 12 predavanj. Teme so bile naslednje: politična ekonomija, osnovne značilnosti našega ekonomskega sistema, problemi in naloge na področju proizvodnje, SFRJ in njena vloga v mednarodnih odnosih, razvoj naprednega mladinskega gibanja v svetu, zgodovina jugoslovanskega mladinskega gibanja, elementi in perspektive socializma v svetu, položaj in vlo-

g amladine v naši družbi, aktualne naloge ZMS, statut komunice in gospodarskih organizacij, turizem v jeseniški občini, raziskava vesolja, problemi in naloge na področju tržišča, naloge ZMJ po VII. kongresu, družbeno-gospodarski problemi jeseniške občine.

Sole, ki je bila dvakrat na teden, so se udeležili mladinci in mladinke jeseniške občine. Sprva je bila udeležba nekoliko večja, potem pa je zanimanje upadlo. Vsakega predavanja se je udeležilo približno 20 mladincev, in to učenec iz osnovnih šol, dijakov gimnazije, strokovnih šol in mladincev iz proizvodnje.

M. U.

Moderna cesta na Jezerski vrh

Jezersko — Na Jezerskem že nekaj časa nadaljujejo z modernizacijo ceste II. reda Predvdvor-Jezersko. Znano je, da so cesto lani asfaltirali do Kanonirja v Sp. Jezerskem. Od tu pa do Jezerskega vrha oz. do jugoslovansko-avstrijske meje pa je ostala takšna, kot je bila. Nameravali so jo urediti letos.

Z deli pa letos niso nadaljevali pri Kanonirju, pač pa z vrha navzdol. Hoteli so, da bi bila cesta naravnost do letošnjih hitrostnih motornih dirk za prvenstvo Slove-nije, ki jih bodo organizirali v počastitev dneva vstaje slovenskega naroda. Sedaj delavci ceste na nekaterih krajih razširjajo, urejajo odtočne kanale, popravljajo mostove in drugo, ko pa bo ugodno vreme, jo bodo asfaltirali. S tem pa se bo končno ta del naše države povezan s sosednjo Avstrijo s sodobno cesto. S sodobno pravzaprav šele takrat, ko bodo zgrajeni tudi nekateri novi mostovi. — C.

Vrsta komunalnih problemov

Zabnica — Na svoji zadnji seji je svet krajevne skupnosti v Zabnici ponovno obravnaval avto-busno postajališče v Zabnici. Nekateri strokovnjaki menijo, da ne stoji na pravem mestu. Svet pa meni, da postaja stoji na kraju, ki jo je določila ena izmed prvih komisij in da v celoti ustreza kraju in samemu prebivavstvu.

Precej živahna razprava je potekala o gradnji in obnovi nekaterih poti v Zabnici, Suti in Dorfarjah. Svet je razpravljal in sklepal tudi o nadaljnjem čiščenju struge potoka Zabnice in sklenil, naj pododbor vodne skrupnosti Gorenjske v Zabnici začne s čiščenjem še preostalega dela struge. Zdej je namreč najugodnejši čas za to. Na dnevnem redu pa je bila še dokončena izgradnja pokopališča in ureditev oz. odstranitev nekaterih pomani-kljivosti v katastrskih občinah Zabnica in Dorfarje. — R.

LOTTO

Začasno poročilo za 27. kolo leta Zrebanje je bilo 3. julija 1963. Izžrebane številke: 1 9 22 27 34 38 in dodatna 47.

PETICA — 484.591
CETVORKA — 7632
TROJKA — 492

Cetvorke

Domžale (1)
28-157218/2
Kranj (1)
46-K-746894/4

Trojke

Jesenice — Zastopnik 39
275874/4
275875/4
275877/4
J 614070/4
J 614074/4
J 614077/4
J 614086/4
J 614126/4
K 614126/4
J 614127/4
J 614128/4

Kamnik — Zastopnik 41
J 624669/4
J 624682/4

Kranj — Zastopnik 46
112574/2
112582/2
112582/2
112602/2
K 746852/4
K 746866/4
K 746867/4
K 746897/4
K 746922/4
K 746928/4

Radovljica — Zastopnik 72
090830/2

Skofja Loka — Zastopnik 83
J 613350/4
J 613351/4
J 613366/4

Končno poročilo za 26. kolo leta Zrebanje je bilo 26. junija 1963.

Petorke 331.369 din
Cetvorke 7.828 „
Trojke 495 „

Rok za izplačevanje do 3. septembra 1963.

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi ljube žene in zlato mamice
PAVLE POTOCNIK

se zahvaljujemo vsem sorodnikom in znancem za darovano cvetje in izrečeno sožalje ter za vso pomoč, ki smo jo prejeli. Posebna hvala sosedim: Resmanovim, Sirnifkovim, Jančkovim, Julijani za vso nenehno izkazano pozornost in pomoč; kolektivom: Plamen, Jelka in Standard ter sodelavcem Iskre. Hvala za cvetje in izrečena sožalja. Vsem, ki so našo drago mamico spremlili na njeni zadnji poti najlepša hvala.

Podnart, 8. VII. 1963
Zalujoči mož in otroci

Izdaja in tiska CP »Gorenjski tisk«, Kranj, Koroška cesta 8 — Tekoči račun pri NB v Kranju 607-11-1-135 — Telefoni: glavni urednik 24-75, odgovorni urednik 21-90, uredništvo in uprava 21-90 — Letna naročilna lista znaša 1300 dinarjev, mesečna naročilna 110 dinarjev, posamezna številka 10 dinarjev, sobotna številka pa 20 dinarjev

mali oglasi • mali oglasi

prodam

Prodam moško športno kolo Puch Kalifornija. Trobec, Kranj, Stirnova 8 2501

Prodaj emajliran štedilnik in divan — vse za 28.000 din. Kranj, Tomčeva 4 2542

Prodaj mlado kravo 8 mesecev brejo. Markovič, Zeje, Dupljev 2543

Prodaj NSU Maksa s prevoznimi 5.000 km. Visoko 52 2544

ostalo

Mizarskega pomočnika in vajenca za učenje sprejemem takoj ali po dogovoru. Naslov v oglasnem oddelku 2545

Sprejem vajenca za soboslikarstvo ali pleskarstvo. Filip Cejhočin, C. St. Zagarja 43, Kranj 2546

Izgubila sem žensko zeleno jopico od kasarne proti Gorajtnu. Naprosim najditelja, naj mi jo proti nagradi vrne. Mimica Krajnik, Delavska univerza, Sk. Loka 2547

AMD Šenčur obvešča, da se pri- ne tečaj za mopediste v sredo, 10. julija, ob 17. uri v društvenih prostorih. V avgustu tečaja ne bo 2514

Sveža jajca lahko dobite vsak dan v kmetijski zadrugi Naklo 2515

objave

OBVESTILO!

PRODAJA PIŠANCEV IN PIŠK

Enodnevnice pišance lahko nabavite vsako sredo, starejše, do treh mesecev pa vsak delavnik v valinici Naklo.

Pišance eno dan stare že ločimo po spolu, zato lahko dobite same jarchke ne glede na starost.

Pri nakupu pišancev za pieme zahtevajte navodila za vzrejo in krmljenje, da povečate nesnost svojih kokoši.

Kmetijska zadruga Naklo pri Kranju — valinica

Drago Vresnik ZAKLAD NA OBALI

1. Bojan, Jurs in Mišo so bili prijatelji. Stanovali so v isti hiši, se igrali na istem dvorišču in celo v šolo so hodili skupaj. Bil so na zuna Jpovsem različni: Bojan velik in močan, Jure nežen kot deklica, Mišo majhen in navihnan kot škrat. Marsikaj so doživeli v domačem mestu, marsikatero zagodli sosedom. Najraje so hodili na izlete. Ko so končali tretji razred gimnazije, so se odločili, da pojdejo daborit k morju. Starši jim niso branili, le nešteto napotkov in navodil so jim dali na pot. Fantje so se težko obložili z nahrbtniki odpravili. »Srečno!« so zaklicali domačemu mestu in vlak jih je ponesel v daljave.

2. Naslednjega dne so že zarana korakali po široki cesti nad morskobalo. Za njimi je bilo obmorsko mestece, na obeh straneh ceste, so jih pozdravljale bele skale in borovci. Beli galebi so se z razprostrtimi peruti spreletavali nad njimi.

»Lep pogled,« je rekel Jure in pokazal na morje, ki je rahlo valovilo v jutranji savi.

»Raje pogledjmo, kje bomo izbrali prostor za svoj tabor,« je rekel Mišo.

Bojan, ki je veljal za vođjo, se je razgledoval po obrežju, kakor daleč je seglo oko. »Kar stopimo naprej,« je odločil. »Najti moramo zaliv.«

»Vse mora biti tam,« je rekel Mišo, »speščena plaža in dovolj lesa, da bomo lahko kurili.«

3. Hodili so še dobre tri ure. Za nekimi ovinkom, kjer se je cesta v loku ognila morju, so zagledali skalnato brežino. Spodaj ob morju je ležal ozek zaliv. Na obeh straneh zaliva so se dvigale skalne čeri, ki jih je obrobil zeleno grmičevje.

»Tamle na nasprotnem bregu je vodnjak,« je pokazal Jure vzpetino.

Najvazneje je, da je zaliv pripraven za kopanje in tabor,« je rekel Bojan. »Pojdimo in preglejmo, če je dovolj na samem.«

»Fanta, rečem vama, na svetu ni bolj romantičnega zaliva kot je tale,« se je navdušil Mišo.

Komisija za vzgojo in varnost v cestnem prometu pri republiškem sekretariatu za notranje zadeve SR Slovenije ugotavlja:

- da je ob nedeljah in državnih praznikih turistični promet z osebnimi avtomobili še posebno intenziven, tako da se odvija na najvažnejših cestah v kolonah. Vožnja v kolonah pa zahteva od vsakega uporabnika ceste, da se podredi zahtevam in prometno varnostnim ukrepom, predpisanim za vožnjo z motornimi vozili v kolonah;
- da vsak voznik, ki ne more in ne zna vožnje prilagoditi hitrosti kolone, ovira promet in ustvarja nevarne situacije, zaradi katerih nastajajo največkrat tudi prometne nesreče z najhujšimi posledicami;
- da v teh dneh, posebno ob prometnih konicah vožnjo ostalih udeležencev na vzpetinah ne morejo dosegati povprečne hitrosti.

Glede na to in v želji, da bi se dosegala večja varnost v cestnem prometu komisija

priporoča

- vsem voznikom motornih vozil:
- da so pri vožnji v koloni posebno zbrani;
 - da so obzirni do drugih;
 - da podrejuje svoje želje prometno varnostnim zahtevam vožnje v koloni in
 - da se izogibajo nepotrebnega prehitevanja;
- vsem voznikom tovornih in priklopnih vozil, ki morajo zaradi neodložitljivih prevoznih tovora o bteh dneh na cesti:
- da vozijo tako, da čimmanj ovirajo in ogrožajo turistični motorni promet;
 - da se med seboj ne prehitevajo in ne vozijo drug za drugim;
 - da omogočajo varno prehitevanje hitrejših vozil, zaradi česar se naj na primernih mestih, kjer prehitevanje ni nevarno, ustavljajo ali sicer z ustreznimi ukrepi olajšajo varno prehitevanje.

vsem gospodarskim organizacijam:

- da prevozne zahteve in prevoze uskladijo tako, da ne bo turistični motorni promet oviran.

Skupnosti cestnih podjetij SR Slovenije:

- da na primernih mestih, posebno pred vzpetinami postopoma zgradi izogibaljšča za tovorna motorna vozila.

Organom za notranje zadeve:

- da v teh dneh — posebno ob prometnih konicah — zadržijo na primernih mestih vse voznike, ki z neprimerno vožnjo ovirajo in ogrožajo ostale udeležence v prometu.

Komisija za vzgojo in varnost v cestnem prometu pri republiškem sekretariatu za notranje zadeve SR Slovenije pričakuje:

- da bodo vsi prometni udeleženci, posebno pa vozniki tovornih vozil, priporočila in
- da bodo gospodarske organizacije z razumevanjem sprejele motornih in priklopnih vozil upoštevali to priporočilo ter da bodo z vzorno vožnjo čim več prispevali k hitremu, varnemu in neoviranemu cestnemu prometu.

Komisija za vzgojo in varnost v cestnem prometu SR Slovenije

VIKTOR GOLOSOVSKI Želim verjeti

V Moskvi so Dmitriju Aleksejeviču ponudili, naj bi ostal v armadi, ker so že sklenili, da bi ga poslali v vojaško-politično akademijo.

Poročnik Sapožnikov je vzel dopust, da bi uredil zasebne posle, in odpotoval v mesto Pribelsk.

Inštruktor oblastnega komiteja, ki mu je poslal čudni odgovor, mu je povedal o izdajstvu njegove žene Ljudmile Zajkovske in pokazal dokumente iz najdenega arhiva nemške politične policije, ki so popolnoma razgalili njeno dejavnost.

Dmitrij Aleksejevič je z grozo prebral pismo, napisano z drago, tako znano pisavo njegove žene. Namenjeno je bilo načelniku politične policije mesta Pribelska, sturmabführerju Körnerju. Lastnim očem ni mogel verjeti. Toda drugače ni šlo. Dejstva so bila močnejša kot vse drugo...

V oblastnem komiteju so se s sočustvovanjem pogovarjali z njim, toda kakšne posebne ljubeznivosti niso pokazali. Takoj se je zavedel, da izdajstvo njegove žene Ljudmile — in vanj so bili vsi, brez izjeme, trdno prepričani — meče senco tudi nanj, na vojaka, ki je med boji prehodil pot od Harkova do Berlina.

Sreče mu je govorilo, da njegova Ljudmila ni mogla napisati izdajalskega pisma načelniku nemške politične policije. Toda razum ni mogel kljubovati resničnosti dejstev... Rokopis je bil namreč nedvoumno ženin.

Dmitrij Aleksejevič je odpotoval v Voznesensk, našel Zinaido Petrovno Steklovo, vzel svojo hčerko Mašenko in se z njo vrnil v Moskvo. Maša je bila takrat dekletce približno desetih let. Spomnila se je, kako žalosten je bil oče. Dolge noči ni zatisnil očesa, močno je oslabil in z Mašo se skoraj ni pogovarjal.

O vojaško-politični akademiji zdaj ni smel sanjati. Poročnik Sapožnikov je dobro razumel, da po svoji družinski žaloigrni ne more računati, da bi ga poslali na politično delo v armado.

Zato je izrazil željo, da bi ga demobilizirali. Posvetiti se je hotel spet nekdanjemu pedagoškemu poklicu.

Po naključju je srečal tovariša s fakultete, ki je imel pomemben položaj v oddelku za ljudsko vzgojo moskovskega mestnega odbora. Pomagal mu je, da se je zaposlil v eni izmed moskovskih srednjih šol. Dmitrij Aleksejevič se slišati ni hotel, da bi se morda vrnil v Pribelsk...

Leta 1958 se je Dmitrij Aleksejevič prehladil in tako je ležal v postelji. Zdravniki so ugotovili, da gre za hudo pljučnico. Stanje se je vsak dan slabšalo. Nekaj dni pred smrtjo je poklical Mašenko in ji povedal, kar mu je nekoč izjavil inštruktor oblastnega komiteja v mestu Pribelsku. Vrh tega ji je izročil šest pisem, ki naj jih skrbno shrani.

»Vse doslej sem ti prikrival pravo resnico,« je Dmitrij Aleksejevič dejal Maši. »Zdaj si odrasla in zvedeti moraš, kako je bilo takrat. Tvoja mati ni izdajavka. Nikdar nisem verjel v to trditve. Bržkone se je zgodila huda napaka. Vendar ni mogoče ničesar dokazati.«

Maša je jokaje sedela zraven očetove smrtne postelje.

V Mašinemu spominu so za vselej ostale očetove poslednje besede:

»Podobna si materi. Ponosna bodi nanjo... Bodi takšna, kakršna je bila ona...«

Maša je umolknila. Razburjen in pretresen sem jo prijel za dlan. Odrinila me je in vstala. Glas ji je zvenel hripavo in nekam tuje:

»To je vse, kar sem vam želela povedati. Zdej lahko natisnete vaš članek, če po tem tako hrepenite. Prav nič ne bom zanimala.«

Prikimala mi je namesto pozdrava in odšla.

»Postojte, Maša!« sem vzkliknil.

Ni se obrnila, sam pa sem obsedel na klopi kot prikovan, namesto da bi vstal in jo dohitel.

Pa vendar: mar sem imel moralno pravico natisniti članek, če je bila v meni vsaj senca dvoma v resničnost tega, kar sem napisal?

Okrog devetih zvečer sem bil že doma. Prižgal sem luč v kuhinji in se pričel spremljati sem ter tja.

»Lepo,« sem pomislil. »Jutri boš odšel v uredništvo in vzel gradivo. In kaj boš storil z njim? Obrni tako ali drugače — resnice

ni mogoče dognati. In zaradi teh tvojih intelektualističnih dvomov branci ne bodo zvedeli ničesar o junaških dejanjih ilegalcev v okupiranem mestu Pribelsku. Mar je tako prav? Kajpak ni! Zastavljaj se vprašanje, čemu je treba verjeti Maši in nekakšnim starim, porumenelim pismom? V oblastnem komiteju so mi predložili uradno gradivo, nedvoumne dokumente... Casopisni reporter sem, ne pa zasebnik!«

V trenutku, ko je kazalo, da sem že prepričal samega sebe in da Mašinemu pripovedovanju ne kuže pripisovati posebnega pomena, se mi je nenadoma posvetilo, da poskušam na takšen način prav žalostno zadušiti glas svoje vesti, ki je terjal, da umaknem članek in preprečim objavo tega gradiva, dokler dejstva ne bodo popolnoma preverjena in jasna. V duši nisem več verjel, da je bila Ljudmila Zakovska izdajavka in če bi natisnil članek, ki je vseboval takšno trditve, bi storil veliko umazanijo!...

Telefoniral sem v uredništvo. Dežurni je bil moj prijatelj Pavel Vorovski. Zatem sem telefoniral še — sekretarju uredništva.

Vasilij Fjodorovič je že lezel. Sporočil sem mu, da sem prišel do novih dejstev, ki izpodbijajo prejšnje trditve o izdajstvu Ljudmile Zajkovske. Zaradi tega moram še enkrat proučiti celotno gradivo in predelati ves članek.

»Do kakšnih dejstev?« je zasporno vprašal Vasilij Fjodorovič.

»Do pisma. Njenih pisem možu, ki je bil na fronti. Resnična patriotinja je bila in ne izdajavka. Zgodila se je napaka. Sivar je zapletena čudne in usodne okoliščine.«

... Znova bi moral odpotovati v Pribelsk. Potrutil se bom, da bi zvedel kaj več. Poiskati je treba ljudi, ki so bili z Ljudmilo Zajkovsko skupaj v nemškem zaledju...«

»In kaj, če jih ne boš našel?«

Ničesar nisem odgovoril.

»In kaj, če bodo potrldli, da je bila tvoja Ljudmila izdajavka.«

»Tedaj bomo objavili sedanji članek.«

»Se ti ne zdi, da bo tvoj članek veljal uredništvo lepe denarce?« me je zbedel Vasilij Fjodorovič.

Vzdihnil sem. Kaj naj bi mu odgovoril?

»Prava,« je sekretar uredništva sklenil pogovor. »Naročil bom, naj članka ne natisnejo.«

Tri dni zatem sem spet odpotoval v Pribelsk.

